

2023-2024 ուստարի

Խ.Աբովյանի անվան հայկական

Պետական

մանկավարժական համալսարանի հիմնադրամ

## ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ Մանկավարժական աշխատողի համագործակցությունը սաների  
ծնողների (նրանց օրինական ներկայացուցիչների) հետ՝ սաների  
ծնողների աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան  
դաստիարակության հարցում

Կատարող՝ «Արարատ մարզի Նոյակերտի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ

Դաստիարակ՝ Աննա Ազատյան

*Բովանդակություն*

*Ներածություն.....3*

*Գլուխ 1.Մանկապարտեզ ընտանիք համագործակցության հիմնահարցերը*

*1.1Ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկությունները  
.....5*

*1.2Մանկապարտեզ-ծնող համագործակցության կազմակերպման ձևերը.....7*

*Գլուխ 2.Հետազոտական մաս*

*2.1 Հետազոտության նպատակը,ընթացքը.....9*

*2.2Ծնող-դաստիարակ համագործակցության ապահովման անհրաժեշտությունը ՆՈԻՀ-ում.....10*

*Եզրակացություններ.....14*

*Գրականություն.....16*

## **Ներածություն**

*Ընտանիքը երեխայի համար հասարակական փորձի աղբյուր է:*

*Կրթական բնագավառում տեղի ունեցող փոփոխությունների հետ զուգահեռ կարևորվում է ընտանիքի դերը երեխայի դաստիարակության և զարգացման գործում:*

*Երեխաների սոցիալական զարգացման վրա ներազդում է ընտանիքը, որը հանդիսանում է գիտելիքների, արժեքների վերաբերմունքի դերերի և սովորույթների ուղեկիցը սերնդից սերունդ:*

*Սոցիալական զարգացումը երեխայի անձնավորության զարգացման հուսալի երաշխիքն է, այն ուղղված է երեխայի անձնային հիմնարար որակների և սոցիալական հմտությունների ձևավորմանը:*

*ՆՈՒՀ-ի մանկավարժական աշխատակիցների և սաների ծնողների արդյունավետ փոխշահավետ աշխատանքից կախված է նախադպրոցական տարիքի երեխաների հետագա զարգացումը:*

*Համագործակցությունը ինչպես ծնողներին, այնպես էլ դաստարակներին հնարավորություն կտա էլ ավելի լավ ճանաչելու երեխաներին և կդառնա ամուր հիմք, որպեսզի բոլոր ջանքերը ուղղվեն երեխաների դաստիարակության անձնավորության ձևավորմանը:*

*Ժամանակակից ընտանիքներում ծնողները հաճախ բախվում են երեխաների դաստիարակության խնդիրներին:*

*Մանկապարտեզը և ընտանիքը երկու կառույցներ են որոնք կանգնած են ապագայի ակունքներում և նրանց փոխադարձ կապիմ հետևանքների կրողը երեխան է:*

*Կարևոր է, որ մանկապարտեզի և երեխայի պահանջները լինեն միասնական:*

*Ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզվեց, որ սաների ծնողների հիմական մասը չի տիրապետում երեխաների զարգացման ու դաստիարակության խնդիրներին:*

*Նրանք հիմնականում հենվում են մանկապարտեզում իրականացվող ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի վրա:*

*Այս ամենով է պայմանավորված ընտրված թեմայի արդիականությունը:*

*Հետազոտության նպատակն է ներկայացնել ՆՈԻՀ-ի մանկավարժական աշխատողի սաների և ծնողների հետ իրականացվող աշխատանքի և այդ գործընթացում ծնողների մասնակցությունն ու հնարավոր ներգրավվածությունը:*

*Ելնելով նպատակից առաջարկում ենք հետևյալ խնդիրները.*

- ✓ Ուսումնասիրել և վերլուծել համապատասխան տեսամեթոդական գրականություն*
- ✓ Ներկայացնել դաստիարակի կողմից սաների ծնողների հետ համագործակցության կազմակերպման ձևերն ու միջոցները*
- ✓ Վերլուծել և ամփոփել իրականացված համագործակցության արդյունքները: Աշխատանքը բաղկացած է ներածությունից, 2 գլուխներից՝ տեսական և հետազոտական եզրակացություններից և գրականությունից: Հետազոտական աշխատանքը գործնականում արժևորվում է մշակված մանկավարժական տերմինները, որոնք ապահովում են մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների համագործակցության արդյունավետությունը:*

**Գլուխ 1. Մնակապարտեզ ընտանիք համագործակցության հիմնահարցերը**

1.1 Ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկությունները  
Դաստիարակության գլխավոր ինստիտուտ է հանդիսանում ընտանիքը , որի դերն անփոխարինելի է երեխայի զարգացման, նրա սոցիալականացման գործընթացներում:

Այն,ինչ երեխան ձեռք է բերում մանկության շրջանում , ամրապնդվում և պահպանվում է նրա մոտ հետագա ամբողջ կյանքի ընթացքում: Յ.Ա. Կոմենսկին ասել է . «Մարդու մեջ միայն հուսալի և հաստատուն է այն, ինչ նրա մեջ ներծծել են կյանքի առաջին տարիներին»:

Ընտանիքը հասարակության առաջին սոցիալական օղակն է,ուր դրվում են երեխայի անձնավորության հիմքերը և կառուցվում է նրա սոցիալական կերպարը:

«Ընտանիքը երեխայի մթնոլորտն նրա մեջ աճում և զարգանում են երեխայի մտավոր ուժերը , նրա հոգեկան գործությունները և բարոյական հատկությունները,բոլորն այն չափով, ինչ չափով նպաստում է դրան գերդաստանի կրթողական ազդեցությունը

և այն ձևով, ինչ կերպարանք է տալիս նրան դաստիարակող ոգին» (Ըաֆֆի):  
Յ.Ա. Կոմենսկին նշում էր , որ «Մայրիկի դասերը չունեն դասամիջոցներ, հանգստյան օրեր, արձակուրդ»:

Վերջապես, «երեխան ընտանիքի հայելին է» սահմանում դարձած արտահայտությունը լիովին նկարագրում է և կարևորում ընտանիքի անփոխարինելի դերը երեխայի զարգացման և նրա անձնավորության ձևավորման գործում:Ընտանիքի գործառույթներն ու խնդիրները բազմաթիվ են: Ընտանիքի հիմնական գործառույթներն են

- ✓ Վերարտադրողական
- ✓ Սոցիալ տնտեսական
- ✓ Սոցիալականացման
- ✓ Հոգեթերապեֆտիկ
- ✓ Դաստիարակչական

Ընտանիքի կարևորագույն գործառույթները հիմնավորում են մարդկության գոյատևման ընտանեկան ձևի առավել պաշտպանվածությունը հետևաբար նաև նպատակահարմարությունը:

Ընտանիքում են դրվում երեխայի մտավոր, ֆիզիկական , հոգևոր\_բարոյական , էկոլոգիական , գեղագիտական դաստիարակության հիմքերը, նրա մշակութային զարգացումը, որոնց իրականացման հարցում մեծ է ծնողների դերն իրենց անձնային , բարոյական որակներով ու վարքագծով, կարևորվում են նրանց արժեքային կողմնորոշումները, որոնք երեխայի համար ընդօրինակման առաջին նմուշներ են :

Երեխաները ընդօրինակելով ծնողների վարքագծային մոդելները ներքնայնացնում են դրանք ,

համապատասխանեցնում իրենց անձին , որի հիման վրա էլ ձևավորվում է վարքագիծը , արժեքային զգարժեքները երեխան դառնում է հենց այդ արժեքների կրողն ու ժառանգորդը, որոնց հիման վրա էլ ձևավորվում է նրա աշխարհայացքը:

Ընտանիքի և ընտանեկան դաստիարակության դերը հատկապես ազդեցիկ է և կարևոր երեխայի ներդաշնակ գոյատևման ու զարգացման գործում:

Հոգեբան Ա.Ն. Լեոնտևը նշում է, որ <<նախադպրոցական տարիքի երեխան չափազանց զ գայուն է իրեն մշտապես շրջապատող հարազատ և մտերիմ մարդկանց հանդեպ, ընկալում է ընդունում է միայն նրանց դաստիարակչական ներգործությունը և դժվարությամբ է համակերպվում օտարների ներկայության հետ:

Բոլոր հասարակություններում ընտանիքի ինստիտուտը հոգեբանական պաշտպանությունը: Այս գործողությունը տարբեր հասարակություններում տարբեր չափով է իրականացվում :

Ընտանիքը պետք է ինչպես էմոցիոնալ պահանջմունքների, այնպես էլ ֆիզիկական պահանջմունքների լայն հավաքակազմ բավարարի, ինչպես օրինակ սննդի և ապաստարանի պահանջը:

Հուզակության աջակցություն գործառույթը ենթադրում է ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի սիրո , ջերմության, փոխադարձ հասկացողության հոգեբանական պաշտպանության կարիքների բավարարումը: Մասնագետները կարծում են որ երեխայի մոտ հուզական և վարքային դժվարությունները առաջացնում են վերը թվարկվածների բացակայության պատճառով:

Այս գործառույթների իրականացումը կարծես ընտանիքից անցում է կատարվում դեպի մանկապարտեզ և արդեն այս սոցիալական միջավայրում է կատարվում այդ

գործառույթների իրականացումը: Թեև մանկապարտեզն անկարող է ամբողջովին միայնակ իրականացնել այդ գործընթացը, որն էլ ամեն պարագայում փաստում է ծնող-մանկապարտեզ համագործակցության սերտ կապի անհրաժեշտությունը:

Ծնողների ներգրավվածությունը առանձնահատուկ նշանակություն ունի երեխաների հաջողության համար: Բնչպիսին էլ որ լինի ընտանիքի սոցիալ-տնտեսական կարգավիճակը ծնողի մասնակցությունը երեխայի կրթության գործընթացին նրա զարգացման վրա մեծ ազդեցություն է գործում:

Երեխաները որոնց ծնողները ակտիվորեն մասնակցում են մանկապարտեզում կազմակերպվող կրթական գործընթացին ավելի լավ արդյունքների են հասնում. ստանում են ավելի լավ գովեստներ, նրանց հաճախման ցուցանիշն ավելի բարձր է և աչքի են ընկնում դրական վարքով, բարեհամբույր են մանկապարտեզի նկատմամբ:

Երբ ծնողներն օժտված չեն լինում մասնագիտական գիտելիքներով, այդժամ ընտանեկան դաստիարակության խնդիրների և

Հանդիպող դժվարությունների հաղթահարմանը օգնում է մանկապարտեզը:

Ընտանեկան դաստիարակությունը մանկավարժական համակարգ է՝ ուղղված կրթադաստիարակչական խնդիրների իրականացմանը ընտանիքի բոլոր անդամների համատեղ մանկավարժական ջանքերի շնորհիվ:

## **1.2 Մանկապարտեզ- ծնող համագործակցության կազմակերպման ձևերը:**

Ընտանեկան դաստիարակության դժվարությունների հաղթահարմանը նպաստում է ընտանիքի սերտ համագործակցության հիմքում ընկած է երկու սկզբունք.

- Նախադպրոցական կրթական հաստատության ներքին ներգործությունների հանդեպ բաց լինելու:
- Նախադպրոցական կրթական հաստատության արտաքին ներգործությունների հանդեպ բաց լինելու

Առաջին սկզբունքը ենթադրում է ծնողների և ընտանիքի մյուս անդամների ակտիվ ներգրավում մանկապարտեզի մանկավարժական գործընթացին:

Ծնողների մանկապարտեզի մանկավարժական աշխատանքներին ակտիվ մասնակցությունից շահում են մանկապարտեզի մանկավարժական գործընթացի բոլոր սուբյեկտները:

Համագործակցության երկրորդ սկզբունքը կարևորում է մանկապարտեզի դեպի դուրս բաց լինելու անհրաժեշտությունը: Մանկապարտեզը պատրաստ պիտի լինի համագործակցելու միկրոսոցիումի՝ համայնքի բոլոր սոցիալական

ինստիտուտների հետ: Պարտադիր չէ մանկապարտեզի համագործակցությունը տարածքի դպրոցների, երաժշտական և սպորտային դպրոցների մանկական ակումբների հետ:

Ցանկալի է և չափազանց արդյունքավետ մանկապարտեզի փոխադարձ կապը մշակույթային հաստատությունների

հետ(գրադարաններ,թատրոններ,թանգարաններ):

Համագործակցության երկրորդ սկզբունքը կարևորում է մանկապարտեզի դեպի դուրս բաց լինելու անհրաժեշտությունը:

Այսինքն մանկապարտեզը նաև պետք է նաև պատրաստլինի համագործակցելու բոլոր սոցիալական օղակների հետ:

Մանկապարտեզի և ընտանիքի փոխադարձ կապի ձևերը պարբերաբար փոխադարձ կապի ջանքերը պարբերաբար վերանայվում և լրամշակվում են: Համագործակցության ավանդական դարձած ձևերին ավելանում են ժամանակակից եղանակները, որոնք բխում են հասարակության նախադարձական կրթությանը ներկայացվող այսօրվա պահանջներից:

Նախադարձական մանկավարժությունն առաջարկում է նաև համագործակցության ժամանակակից եղանակներ:

Այսօր չափազանց կարևորվում է մանկապարտեզում ծնողական անկյան ստեղծումը, որը նախատեսվում է որպես ծնողների՝ մանկավարժի և միմյանց հետ հանդիպման վայր:

Ծնողական անկյունը նաև ժամանցի, մեկ զավաթ սուրճ խմելու վայր է , որը բարենպաստ պայմաններ է ստեղծում ազատ և անկաշկանդ մթնոլորտում պարզապես զրուցելու, հարցեր քննարկելու համար:

Մանկավարժական աշխատողների և ծնողների համագործակցությունը թույլ է տալիս ավելի լավ ճանաչել երեխային, դիտարկել նրան, տեսնել նրան տարբերնիրավիճակներում և , հետևաբար, օգնել հասկանալու նրա անհատական առանձնահատկությունները, երեխայի կարողությունների զարգացումը:

Աճող սերնդի դաստիարակության և կրթության հաջողությունները պայմանավորված են բոլոր սոցիալական ինստիտուտների միջև հաստատվող փոխփստահելի և փոխպայմանավորված համագործակցությամբ:

## **Գլուխ 2 Հետազոտական մաս** **Հետազոտության նպատակը ընթացքը**

Հետազոտության նպատակն է ապահովել մանկավարժական



աշխատողների և սաների ծնողների համագործակցության արդյունավետությունը երեխաների ուսումնադաստիարակական գործընտացի լիարժեք կազմակերպման համար: Հետազոտությունը կատարվել է «Նոյակերտի» ՀՈԱԿ-ում: Մեր հետազոտությունը իրականացրել ենք միջին խմբում:

Մեր ՆՈՒՀ-ում և հետևաբար խմբում ծնողների հետ համագործակցությունը մշտապես կատարել և կատարում ենք բոլորիս հայտնի ավանդական եղանակներով՝

- ✓ ծնողական ժողովներ
- ✓ անհատական զրույցներ
- ✓ համատեղ գործունեություն ըստ անհրաժեշտության:

Պետք է նշել, որ ծնողների մասնակցությունը ծնողական ժողովներին ավելի մեծ է, կարելի է ասել ակտիվորեն մասնակից են լինում ցանկացած թեմայի քննարկմանը:

Անհատական զրույցները օրվա և աշխատանքային գործունեության անբաժանելի մասն են կազմում, քանի որ յուրաքանչյուր օր, ընդունելության ընթացքում և երեխային տուն ճանապարհելիս իրականացվում են անհատական զրույցներ, պարզաբանում թե

մեր, և թե ծնողին անհանգստացնող խնդիրներն ու հարցերը կապված երեխայի անհատական առանձնահատկությունների հետ:

## **2.1 Ծնող-դաստիարակ համագործակցության ապահովման ՆՈՒՀ-ում.**

Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում կապը ծնողի հետ երեխաների կրթական արդյունավետ ծրագրի անհրաժեշտ մասն է կազմում: Ծնողների հետ տարվող աշխատանքի բարելավման բոլոր միջոցները ամենից առաջ պետք է ուղղվեն նախադպրոցական հաստատության և ընտանիքի համագործակցության ամրապնդմանը երեխաների համակողմանի դաստիարակության և զարգացման գործում:

Ծնողները մշտապես կարիք ունեն իմանալու մանկապարտեզի տեսակետն իրենց երեխայի մասին: Մինևույն ժամանակ մանկապարտեզն իրապես շահում է ծնողների տվյալ բնագավառին իրազեկվածությունից և երեխայի դաստիարակության գործին նրանց ներդրումներից: Չպետք է մոռանալ, որ ծնողների հետ հաջողված յուրաքանչյուր համագործակցությունը մեծ արժեք ունի, որից երեխան միայն կշահի: Ծնողների հետ ցանկացած շփման ձև պետք է զուգակցել նրանց նկատմամբ ցուցաբերված մեծագույն հարգանքով: Կողմերի համագործակցությունը պետք է հիմնված լինի մարդկային բարձր ու բարոյական որակների վրա:

Համագործակցության արդյունքում թե ծնողը թե դաստիարակը արժեքավոր տեղեկություններ են ստանում երեխայի կարողությունների, հետաքրքրությունների համակրանքների ու հակակրանքների մասին: Դրական արդյունք կստանանք այն ժամանակ, երբ ծնողների և դաստիարակների միջև կա համատեղ աշխատանք: Ծնողների մանկապարտեզի մանկավարժական աշխատանքներին ակտիվ մասնակցությունից շահում են մանկակապարտեզի մանկավարժական գործընթացի բոլոր սուբյեկտները:

Մանկավարժական գործընթացի բոլոր մասնակիցների ակտիվ դիրքորոշումը նպաստում է երեխայի դաստիարակությանը համակցված, փոխադասմանավորված և փոխադասասխանատու գործողությունների միջոցով:

Մանկապարտեզի և ընտանիքի համագործակցությունն օգնում է երկուստեք ճանաչելու և հաշվի առնելու երեխայի

դաստիարակության իրական պայմանները այն արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով:

Յուրաքանչյուր ծնող պետք է գիտակցի իր ակտիվ մասնակցության անհրաժեշտությունը երեխայի դաստիարակության գործընթացին, հանդես գա մանկավարժական

գործընթացի սուբյեկտի, մանկավարժի օգնականի աջակցի դերում, հրաժարվելով պահանջատիրոջ կարգավիճակից:

Որքան ավելի սերտ և արդյունավետ լինի ուսումնական հաստատություն- ընտանիք կապը, այնքան ավելի մեծ աջակցություն կստանան երեխաները ուսումնառության և դաստիարակության ընթացքը ավելի դրական ու արդյունավետ կազմակերպելու առումով:

Մանկապարտեզի և ընտանիքի փոխադարձ կապի ձևերը պարբերաբար վերանայվում և լրամշակվում են: Համագործակցության ավանդական դարձած ձևերին ավելանում են ժամանակակից եղանակներ, որոնք բխում են հասարակության նախադարձական կրթությանը ներկայացվող այսօրվա պահանջներից: Նախադարձական հիմնարկները ծնողների հետ աշխատանք կազմակերպելիս օգտագործում են բազմազան անհատական և կոլեկտիվ ձևեր: Ընտանիքի հետ համագործակցության ձևերն են.

1. Այցելություն տուն-Մանկավարժական անձնակազմից որևէ մեկը՝ հիմնականում դաստիարակը այցելում է տուն տեսնելու և ճանաչելու երեխային նրա ընտանեկան պայմանները:
2. Երեխային հաստատություն բերելու և տուն տանելու ընթացքում ընկած ժամանակը օգտագործվի ծնողների հետ ոչ պաշտոնական հաղորդակցություն ասպահովելու համար:
3. Հեռախոսային զանգերը՝  
Կարելի է հատուկ նպատակով զանգահարել կամ ամիսը մեկ անգամ զանգահարել յուրաքանչյուր ընտանիքի՝ պարզապես կապը պահպանելու համար:

#### 4. Ծնողական ժողովներ՝

Ժողովներն այն պաշտոնական հանդիպումներն են, որոնք նպատակ ունեն քննարկելու երեխաների առաջադիմությունը, ծնողներին հնարավորություն են տալիս կիսելու իրենց գաղափարներն ու մտահոգությունները:

Ժողովները կարող են օգտակար լինել երեխայի անհատական պլանների կազմման և քննարկման համար: Եթե ժամանակի պակասի պատճառով չի հաջողվում անմիջական հաղորդակցումը ապա, ընտանիքի և մանկավարժների միջև կապ հաստատելու համար կարող են օգտագործվել գրավոր հաղորդակցման որոշ ձևեր:

Գրավոր տեղեկությունը հաղորդելիս պետք է վստահ լինենք, որ մյուս կողմը ստացել է գրությունը: Գրավոր հաղորդակցման տեսակներից են՝

ա. Բրոշյուրները կարող են օգնել ծնողներին ծանոթանալ կրթական ծրագրին: Դրանք կարող են հակիրճ նկարագրել ծրագրի էությունը և նպատակները և ընդհանուր տեղեկություն տալ դրա մասին:

բ. Ամեն շաբաթ մի առանձին գրություն կարելի է ուղարկել յուրաքանչյուր ընտանիքի՝ տեղեկացնելու համար իրենց երեխայի նախընտրելի գործողության տեսակի մասին, ինչպես նաև որևէ այլ տեղեկություն հաղորդելու համար:

գ. Ոչ պաշտոնական գրությունները՝ մանկավարժական կազմը կարող է երեխայի հետ տուն ուղարկել կարճ գրություններ, որպեսզի ընտանիքի անդամներին տեղեկացնի երեխայի հմտությունների ձեռքբերումների կամ որևէ այլ գործունեության մասին, ինչպես նաև շնորհակալություն հայտնեն ուսումնական հաստատությանն աջակցելու համար:

Ընտանիքի անդամները ևս կարող են մանկավարժներին ուղարկել գրություններ՝

իրենց երախտագիտությունը հայտնելու կամ որևէ խնդրանք հաղորդելու համար:

դ. Պատի տեղեկատվական թերթեր՝

Պատ տեղեկատվական թերթը կարող է օգտակար լինել ընտանիքներին միշտ թարմ տեղեկություն հաղորդելով նրանց ժողովների և հատուկ իրադարձությունների, ամենօրյա պարապմունքի, ընտանների բաշխման ցանիքների համար նախատեսված միջոցառումների, ինչպես նաև ընդհանուր առմամբ ուսումնական հաստատության անցուդարձի մասին:

ե. Առաջարկությունների տուփեր

Ծնողներին առաջարկվում է իրենց մտքերը, մտահոգությունները, առաջարկությունները և հարցերը գրավոր ներկայացնել մանկավարժական

կոլեկտիվի անդամներին առաջարկության տուփի միջոցով որը տեղադրվում է միջանցքում: համագործակ

Ընտանիքի հետ համագործակցության ձևերից են նաև բաց դռների օրերը, կոնսքուլտացիաները դասախոսություններ, հարց ու պատասխաններ երեկոները երիտասարդ ծնողների դպրոցները և հատուկ կազմակերպվող գիտական կոնֆերանսներ ծնողներին հուզող թեմաների շուրջ:

Երիտասարդ ծնողների հետ կազմակերպվում են նաև սեմինար-պրակտիկումներ: Բավական արդյունավետ են համատեղ միջոցառումները, որոնք կկարող են տարբեր նպատակների ծառայել:

Կոնֆերանսներն անցկացվում են ընտանեկան դաստիարակության պրոբլեմներ քննարկելու համար: Դրանց նախապատրաստմանը ներգրավվում է լայն ծնողական ակտիվը:

Ընտանիքում երեխաների դաստիարակության գործին մեծապես օգնում են ծնողների համար կազմակերպվող դասախոսությունները, որոնք կարող են նվիրվել դաստիարակության, երեխաների կյանքի և առողջության պահպանման տարբեր հարցերին:

Ծնողների հետ հետաքրքիր և օգտակար աշխատանքի ձև կարող են դառնալ Հարց ու պատասխանի երեկոները: Հարցերը նախապես հավաքում, դասակարգում են և որոշվում է ամեն մի երեկոյի գլխավոր ուղղությունը:

## **Եզրակացություն**

*Մանկապարտեզը պետք է ապահովի մանկապարտեզի և ընտանիքի փողոցործակցությունը երեխաների դաստիարակության հարցում , ինչպես նաև օգնի ծնողներին մանկավարժական որոշակի գիտելիքների ձեռքբերման և մանկավարժական մշակույթի ձևավորման գործընթացին :*

*Երեխաների դաստիարակության գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման , նրա լավագույն որակների և հասկությունների բացահայտման ու զարգացման հարցերի լուծումը մանկապարտեզի և ընտանիքի փողոցործակցության դրդապատճառները նրանց ընդհանուր նպատակներն են:*

*Կատարված հետազոտական աշխատանքի արդյունքում հանգեցինք հետևյալ եզրակացության .*

- ✓ Ընտրված թեմայի շուրջ տեսական գրականության ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում բացահայտեցինք ընտանիքի կողմից իրակացվող գործառույթները , նրա դերը , մանկապարտեզ ՆՈՒՀ համագործակցության հնարավոր եղանակներն ու դրանց իրականացումը:*
- ✓ Ներկայացվել են դաստիարակի կողմից ծնողների հետ հնարավոր համագործակցության կազմակերպման ձևերը: Պարզեցինք որ համագործակցության եղանակներից են անհատական խմբային զրույցները, ծնողական ժողովները , կլոր սեղանները , բարության օրերը և այլն: Հարկ է նշել, որ բոլորն էլ կարող ենք կիրառել այնպես, որ ներգրավեն ծնողին գործընթացի մեջ:*
- ✓ Իրականացրած փորձարարական հետազոտության արդյունքում զգալիորեն բարձրացավ ծնողների մանկավարժական գիտելիքների ձեռքբերման մակարդակը , հստակեցվեցին երեխաների զարգացման օրինաչապությունների վերաբերյալ գիտելիքները , ծնողների վերաբերմունքը ներառական կրթության,ինչպես նաև երեխայի հասակակիցների , ընտանիքի անդամների փոխհարաբերությունների վերաբերյալ:*

## **Գրականություն**

1. *Ս.Ա. Մարության, Ա.Մ. Դալլաբյան*  
*«Նախադպրոցական մանկավարժություն բուհական դասագիրք»*  
*Երևան 2008թ*
2. *Ա. Հովհաննիսյան*  
*«Դաստիարակենք միասին» Երևան 2014թ.*
3. *Ս.Մարության*  
*«Նախադպրոցական մանկավարժության հիմունքները» Երևան*  
*2005թ.*
4. *Նախաշավիղ-5.2016թ.*
5. *Ծնողական կրթության ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամ, Երևան*  
*2005թ.*
6. *Հ.Խաչատրյան «Մանկան հոգեբանություն» Երևան 2022թ.*
7. *«Այնքան ծանոթ և անծանոթ մեր երեխան» Երևան 2006թ.*